

UPA 2017/159
Nuuk, 20.04.2017
Hans Aronsen

Qanoq qimmit qimuttut ikiliartuinnarnerat mumisinneqarsinnaanersoq qanorlu qimussertarnerup nukittorsarneqarsinnaanera pillugu peqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiasatut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq, Villy Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

“Siulersuatta uatsinnut kingulliarsuusunut tunniussa, inuuginnarnissatsinnik tungaviliisoq taamaaliinnarlugu puorneqassappat ajuusaarnarpallaassaqaq” HC Petersenip Qajaq pilugu atuakkiamini Peter Petrussen (Aqqaluq)-p oqaasii ataqqinnilluni ilanngussimasai taama issualaarpakka. Ilumut Aqqaluamut kingornussanik pingaartitsisumut, naleqartitaminik illersuitilluni kusanartunik oqaaseqatigiiliorsimavoq. Neriuppunga oqaatsit taakku kalaallisut namminersulivittussaasugut sutigut tamatigut naleqartitagut pillugit eqqarsarlualersissangaatigut.

Oqallisissiamut uunga Villy Olsvigip Inuit Ataqatigiinneersup saqqummiussaanut qujanaq ilaana peqataakutsuussaangut. Eqqoriarsinnaavarput inuiattut naleqartitatta suli piusut, ilaatigut suli atorluarneqartut, qimmeqarfimmiutut ataatsimoorluta qaqugumut piujuaannartinnissaat oqallilissisiortup naleqartilluinnangaringaa, tamannalu tulluusimaarnarpoq.

Aappi qimmit qimuttut inuussutissarsiornermi atorluarneqarsimasupilussuupput, ullumikkullu qimmeqarfiit tamaasa eqqarsaatingalugit inuussutissarsiutitut atorneqarnerat assigiinngitsorpassuarnik peqquteqartumik annikilleriarujussuarsimavoq. Naak suli sikuulluartartuni atungaalluaraluartoq.

Avannaani qaleraleqarfiusuni snescooterinik aalisarneq ingerlalluarneqalernikuuvoq iluaqutigineqarluarluni, pilertornerusumillu aalisarneq assartuinerlu ingerlanneqarsinnaalersillugit. Silaannaap kissatikkiartornerata sunniutaasa aamma qimmeqarneq annertuumik eqqornerluppaat.

Ajuusaarnartarpormi Qimmivut qamuterallannik taarserneqassammata sukumiisumik eqqartueqatigiittoqarsimannngimmat, asuli soorlu misinnarluni

Sneskooterit aalisarnermi eqqutiinnarneqarsimasut. Ilumut ajuusaarnarpoq kulturekkut pingaaruteqarluinnartup imaaliinnarlugu qarsupinneqarsimanagera. Tamanna allangortariaqarpoq, kinaassusutsitsinnummi ilaammat qimminik qimuttunik ukiorparparujussuarni ingiaqateqarsimanerput, imaaliinnarlugulu sapaginneqartariaqanngitsoq.

Oqallisissiorput tikitai tamaasa samminngikkaluarlugit apeqqutit ilaat sammissallugit soqutiginarluinarput. Unali qimusserlutik aalisartunut piniartunullu piniakkanik aalisakkanillu pisassiisarsinnaaneq soqutiginarluinnarpoq. Ullumikkullu kalaalerpasuit suliffeqaraluarlutik qimmeqartut kulturetsinnillu ingerlatsilluartut aamma isiginiassallugit apeqqummi matumani pingaarluinnartutut isingaakka. Tassa kikkulluunniit qimussertartut aalisarnermut piniarnermullu periarfissaqartilaarsinnaagaanni aamma qimmeqarneq tassuuna illersorneqarsinnaaallualissangaluarpoq. Soorlumi Naternami umimmanniartarneq eqqarsaatingalugu, siullerpaamik 15-nik pisassiisoqarmat qimussilluunniit piniarsinnaasut pisaqanngitsut sneskooterinik tamakkerneqarput.

Aammalu meeqqat atuarfianni immikkut sammineqartassappat ajunngilluinnassaaq. Nunarput ukiuortarpoq sikusarpugut ullut aasap ulluisutullu tunniussinnaasaat ukiuunerani allangortarpoq qimmeqarnerli piffissami tassani meerartatsinnut sammitissagaanni tulluarluinnartuuvoq. Kikkummi tamarmik angajoqqaavi qimmeqanngilat, qimmillu arlallit paarineri piffissamik aningaasallu nalinganik aamma naleqarmata ilinniagassaallutillu.

Takornarialerillunilu qimussernermik ingerlataqarnerup sanngiiffitsigut nukittorsarnissaattaq ullumikkut pisariaqaleriartorpoq. Akit, piffissaq, sinerissami qimmeqarfiit, takornarialerisut allallu sukumiisumik misissorneqartariaqalerput. Qimussertartullu kattuffiat maanngaanniik aamma kajumissaarusunnarpoq qimussimik takornariaqarneq sukumiisumik ineriartortitseqataaffigeqqullugu.

Sinerissami qimmeqarfittut isigisatta iluani nunaqqatigiit akornanni qimmit pillugit aporaannerit Facebookikkut takussaaleriartorput, qimmit pituussaaqqasut allallu pissutisit aporaassutaallutik. Isumaqarpugut Kalaallip qimmia qimuttoq pillugu isummanik naapitseqatigiiffiusinnaasut ugartornerusariaqarivut. Ajornartorsiutissallu aqqinneqarsinnaasutut isingalugit inuiaqatigiit qimmeqarfimmiittut suleqatigiittariaqartugut.

Arctic Nomadsimi ataatsimeersuarneq issittoqarfimmi qimmit atortullu pillugit aallarniutaasumik naapittoqarnera pitsaasuvoq ajunngilluinnartunillu angusaqarfiulluni. Uangullu nammineq nunatta iluani qimmeqarnikkut aaqqitassatta suussusersinissaat pingaarnersaangallartutut isingaarpur,

maanimi najungaqarpugut qimmillu qimuttut ulluinnarni ilangalutigit. Allaat nalunagu ikiliartortut pittaasumillu avatangiiseqarnissaanik suli suleqatigiiffigineruseriaqaripput.

Kommunit qimmeqarfiusut, Namminersorlutik oqartussat, Naalakkersuisut, KNQK suleqatigiillutik qimmitta siunissami qanoq piujuaannartinnissaat pillugu isumasioqatigiisitsisoqartariaqarpoq.

Tamaattumik oqallinnissamik kissaateqartoq Villy Olsvig kaammattussavarput qimmeqarneq pillugu maani eqqartukkatta naammassineqarnissaat anguniarlugu sulissuteqaqqullugu Inuit Ataqaqatigiinniik tamakkiisumik suleqatingalugu tapersersussangatsigu.